

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 433. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm12861/facsimile.pdf (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

hvis Volde er opkastede af Folkets Odelsjord, og hvis Grave er fyldte med Fattigfolks Blod.

Ja, m. H., det er sagt i Billedsprog, fordi det ene er Billeder, hvori det uhaandgribelige kan stilles os for Øje: men De skal ikke tro, hvad man siger: at Sandheden nødvendig enten hel eller halv gaar tabt i Billedsprog; thi den samme, der skabte det indvortes, skabte jo ogsaa det udvortes, og dette til Billede af hint, saa den falske Fremstilling i Billedsprog og den falske Fremstilling i Friesprog har samme Grunde: snart Løgnagtighed og snart Vankundighed, saa Billedsproget er blot kommet i Vanrygte, fordi man i en aandeløs Tid hverken forstaaer at bruge eller skatte det.

Mine Herrer!

Jeg pegede sidst paa England, som Dronning Victoria paa Havet, i Modsætning til Rusland, som Kejsers Nikolaos paa Landjorden; og ved at foretrække den første, viste jeg i det mindste, at mit Had til Latinen og min Kjærlighed til Gresken er dog ikke slet saa blinde, som Folk maaské tror; thi ikke alene er *Victoria* usægtelig Latin og *Nikolaos* Græsk, men saa vel i Kirken som i Sproget og i Smagen mindes man i Rusland hvert Øjeblik om Byzans, og i England om Rom. Men heraf vil jeg dog ikke gjøre mig nogen videre Fortjeneste, da det, jeg i England beundrer, — og frygter for, vilde gaa tabt, hvis Russerne, ved at tage Persien og Ostindien, kom bag paa hele Asien, ligesom alt paa hele Europa — det er ingenlunde de romerske Levninger eller de latinske Ord og Vendinger, men hvad der vel maa kaldes ægte engelsk, siden det uden for den engelske Kreds er mageløst: Tæthedden nemlig, Friheden og Virksomheden, som gjør, at Menneske-Aanden og de fredelige Sysler har i England en Historie, hvormed kun Grækenlands kan sammenlignes.

Ja, m. H., det var let at gjøre denne Sammenligning latterlig; thi Grækerne var det smagfuldeste, og Engelskmændene er, saa vidt jeg véd, det smagløseste Folk i den dannede Verden, Grækeren havde som Kunstner sin Styrke i Skjønheds-Idealet, og Engelskmanden har, som hele Verden véd, sin i Karikaturen, og endelig sang Grækeren og synger endnu som Lærken, Engelskmanden derimod som den Nattergal, der bider Faar; men jeg taler kun om Lighed, fordi Menneske-Aanden og de fredelige Sysler hos begge Folk har en Daadstid og historisk Fylde, som de fattes hos alle andre Folk, hvis Levnedsløb vi har beskrevet. Havde vi derimod en sandfærdig Fenikisk Historie, der med nogen Udferlighed udbredte sig over den gamle Havmands Levned og Bedrifter blot i Davids og Salomons Tid, da skulde jeg vist ikke sammenligne den ny Havmand med andet fra Oldtiden end sit eget store Forbillede i Tyrus og Sidon, medens jeg vilde lade Grækenland staa ene, til Fremtiden maaské turde sande, hvad jeg formoder: at i vort Norden har Grækenland sin yngre Søster, der, om end sent, dog sikkert, skal dele hendes Pris og arve hendes Glans.

Det er altsaa kun i Nødsfald, jeg sammenligner England med Grækenland, som de to eneste bekjendte Lande, hvor Menneske-Aanden, naturlig taget, befandt sig i sit Element, som Friheden er, og beviste, at Freden kan have en Skueplads, lige saa daadfuld og langt anderledes tiltrækkende end Krigens, ja, at Freden kan og burde alle Vegne i det menneskelige Selskab have en Historie, langt rigere og anderledes lystelig end Krigens, uden naar den føres til Forsvar for Friheden og de fredelige Sysler, som Pallas Athene løfter Skjold mod Ares, efter Sevses Ord den værste af Guderne: naar Græker kæmpe med Perser og Tyrker, eller Engelskmænd imod Napoleon.

Ja, m. H., De véd, jeg er langt fra at sætte Wellington over Napoleon; men det engelske Folk sætter jeg til

